

OBRAVNAVA IZPLAČIL PRAVNE OSEBE ZA DELOVANJE SINDIKATA

Pojasnilo DURS, št. 4210-24/2009, 18. 3. 2009

Zavezanec je izpostavil *vprašanje glede davčne obravnave izplačil pravne osebe za delovanje sindikata*, in sicer, ali lahko podjetje izplačila, ki jih na podlagi dogovora – pogodbe o načinu in pogojih delovanja sindikata mesečno nakazuje sindikatu v dogovorjenem znesku na člana – zaposlenega, prikaže kot dodatno članarino, ki jo plačuje podjetje (višina je odvisna od števila članov), ali kot donacijo (ali v tem primeru lahko uveljavlja olajšavo v okviru 0,3 %, ker so sredstva namenjena za dejavnost sindikata), ali kot kaj drugega.

Uvodoma poudarjamo, da se po splošnem davčnem pravilu, ki ga ureja 29. člen ZDDPO-2, pri ugotavljanju davčne osnove priznavajo odhodki, potrebni za pridobitev prihodkov, ki so obdavčeni po tem zakonu, če zakon ne določa drugače. Pri tem se za odhodke, ki niso potrebni za pridobitev prihodkov, štejejo odhodki, za katere glede na dejstva in okoliščine izhaja, da niso neposreden pogoj za opravljanje dejavnosti in niso posledica opravljanja dejavnosti, da imajo značaj privatnosti, ali da niso skladni z običajno poslovno prakso. Pri ugotavljanju davčno priznanih odhodkov v skladu z 29. členom ZDDPO-2 je navedena dejstva in okoliščine potrebno presojati v vsakem primeru posebej, saj je od tega odvisna tudi pravilna vsebinska opredelitev in s tem ustrezna davčna obravnava posameznega odhodka. Glede na nepoznavanje dejstev in dejanske vsebine izplačil v konkretnem primeru, se o ustreznosti opredelitve izplačil ne moremo izrehati, zato lahko damo le splošno pojasnilo o načinu davčne obravnave posameznih vrst odhodkov.

V kolikor bi šlo v konkretnem primeru za plačilo dodatne članarine, tj. za sofinanciranje članarine s strani podjetja, je davčna obravnava naslednja:

- Z vidika podjetja kot delodajalca, članstvo v sindikatu za zaposlitev ni zakonsko predpisan pogoj. Član sindikata je posamezni zaposleni kot fizična oseba, pri čemer gre za prostovoljno članstvo in ne za zakonski pogoj za opravljanje dela zaposlenega. Zato v primeru, da podjetje za svoje zaposlene zagotavlja plačilo članarine sindikatu, to predstavlja boniteto za zaposlenega v skladu z določbami ZDoh-2 in je predmet obdavčitve dohodka iz delovnega razmerja;
- Z vidika ugotavljanja davčne osnove po ZDDPO-2 se druga izplačila v zvezi z zaposlitvijo, med katera se štejejo tudi stroški bonitet, ki so obdavčeni po zakonu o dohodnini, priznajo kot odhodek v obračunanem znesku, kot to določata prvi in tretji odstavek 35. člena ZDDPO-2.

V kolikor bi šlo v konkretnem primeru za plačilo donacije, to je za prispevek podjetja sindikatu za njegovo delovanje (brez kakršnekoli obveznosti vračila ali poravnave na drug način), se odhodki iz tega naslova ne priznajo pri ugotavljanju davčne osnove po 29. členu ZDDPO-2 in kot izrecno določa tudi 9. točka prvega odstavka 30. člena tega zakona.

V zvezi z vprašanjem, ali lahko zavezanec v tem primeru uveljavlja olajšavo za donacije po prvem odstavku 59. člena ZDDPO-2, pa je odgovor negativen. Po navedeni določbi se namreč olajšava lahko uveljavlja v predpisani višini le za donacije za določene (tj. za humanitarne, invalidske, socialno varstvene, dobrodelne, znanstvene, vzgojnoizobraževalne, zdravstvene, športne, kulturne, ekološke in religiozne) namene, ki so izplačane za te namene organizacijam, ki so po posebnih predpisih ustanovljene za opravljanje teh dejavnosti.

K navedenemu pojasnjevalno dodajamo, da je izven donacij za navedene namene po posebni določbi tretjega odstavka 59. člena ZDDPO-2 možno zmanjšati davčno osnovo le

še za donacije političnim strankam, ne pa tudi za donacije reprezentativnim sindikatom, kot je to pred uveljavitvijo ZDDPO-2 urejala primerljiva določba 52. člena ZDDPO-1.